Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 20ής Ιουλίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή – Οδηγία 2001/23 – Άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ' – Μεταβίβαση επιχειρήσεων – Διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων – Πεδίο εφαρμογής – Έννοιες του "εργαζομένου" και της "μεταβιβάσεως εγκαταστάσεως"»

Στην υπόθεση C-416/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Tribunal Judicial da Comarca de Faro (πρωτοδικείο Faro, Πορτογαλία) με απόφαση της 20ής Ιουλίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Ιουλίου 2016, στο πλαίσιο της δίκης

Luís Manuel Piscarreta Ricardo

κατά

Portimão Urbis EM SA, υπό εκκαθάριση,

Município de Portimão,

Emarp – Empresa Municipal de Águas e Resíduos de Portimão EM SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο τμήματος, J. Malenovský (εισηγητή) και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: E. Tanchev

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο L. M. Piscarreta Ricardo, εκπροσωπούμενος από τον M. Ramirez Fernandes, advogado,

— η Emarp – Empresa Municipal de Águas e Resíduos de Portimão EM SA, εκπροσωπούμενη από τον R. Rosa, advogado,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και M. Figueiredo καθώς και από την S. Feio,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. França και M. Kellerbauer,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων (ΕΕ 2001, L 82, σ. 16).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του Luís Manuel Piscarreta Ricardo και, αφετέρου, της δημοτικής επιχειρήσεως Portimão Urbis EM SA, υπό εκκαθάριση (στο εξής: Portimão Urbis), του Município de Portimão (Δήμου Portimão, Πορτογαλία) και της δημοτικής επιχειρήσεως Emarp – Empresa Municipal de Águas e Resíduos de Portimão EM SA (στο εξής: Emarp), σχετικά με τη νομιμότητα της απολύσεως του L. M. Piscarreta Ricardo.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Με την οδηγία 2001/23 κωδικοποιήθηκε η οδηγία 77/187/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Φεβρουαρίου 1977, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 171), όπως είχε τροποποιηθεί με την οδηγία 98/50/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998 (ΕΕ 1998, L 201, σ. 88) (στο εξής: οδηγία 77/187).

4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 3 και 8 της οδηγίας 2001/23 έχουν ως εξής:

«(3) Είναι απαραίτητη η θέσπιση διατάξεων για την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση αλλαγής του επιχειρηματικού φορέα, και ιδιαίτερα προς εξασφάλιση της διατηρήσεως των δικαιωμάτων τους.

[…]

(8) Η ασφάλεια και η διαφάνεια του δικαίου απαίτησαν να διευκρινιστεί η έννοια της μεταβίβασης με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου. Η διευκρίνιση αυτή δεν τροποποίησε το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας [77/187], σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου.»

5 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής ορίζει τα εξής:

«α) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε μεταβίβαση επιχείρησης, εγκατάστασης ή τμήματος επιχείρησης ή εγκατάστασης σε άλλον εργοδότη, ως αποτέλεσμα νομικής μεταβίβασης ή συγχώνευσης.

β) Υπό την επιφύλαξη του στοιχείου α) και των ακολούθων διατάξεων του παρόντος άρθρου, θεωρείται ως μεταβίβαση, κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, η μεταβίβαση μιας οικονομικής οντότητας που διατηρεί την ταυτότητά της, η οποία νοείται ως σύνολο οργανωμένων πόρων με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, είτε κυρίας είτε δευτερεύουσας.

γ) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν κερδοσκοπικές ή μη οικονομικές δραστηριότητες. Η διοικητική αναδιοργάνωση δημοσίων διοικητικών αρχών ή η μεταβίβαση διοικητικών καθηκόντων μεταξύ δημοσίων διοικητικών αρχών δεν θεωρείται ως μεταβίβαση κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.»

6 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της εν λόγω οδηγίας ορίζει τον «εργαζόμενο» ως «το πρόσωπο το οποίο, στο οικείο κράτος μέλος, προστατεύεται ως εργαζόμενος δυνάμει της εθνικής εργατικής νομοθεσίας».

7 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 2001/23 ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εθνική νομοθεσία όσον αφορά τον ορισμό της σύμβασης εργασίας ή της εργασιακής σχέσης.

Εντούτοις, τα κράτη μέλη δεν αποκλείουν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας συμβάσεις εργασίας ή εργασιακές σχέσεις με μοναδική αιτία:

[…]

β) ότι πρόκειται για εργασιακές σχέσεις που διέπονται από σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, κατά την έννοια του άρθρου 1, σημείο 1, της οδηγίας 91/383/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1991, για τη συμπλήρωση των μέτρων που αποσκοπούν στο να προαγάγουν τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εργαζομένων σε σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας [(ΕΕ 1991, L 206, σ. 19)] […]

[…]».

8 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2001/23 έχει ως εξής:

«Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του [μεταβιβάζοντος], που απορρέουν από σύμβαση εργασίας ή από εργασιακή σχέση υφισταμένη κατά την ημερομηνία της μεταβιβάσεως, μεταβιβάζονται, διά της μεταβιβάσεως αυτής, στον [διάδοχο].»

9 Το άρθρο 4 της οδηγίας αυτής προβλέπει τα εξής:

«1. Η μεταβίβαση μιας επιχείρησης, μιας εγκατάστασης, ή ενός τμήματος επιχείρησης ή εγκατάστασης, δεν συνιστά αυτή καθ' εαυτή λόγο απολύσεως για τον [μεταβιβάζοντα] ή τον [διάδοχο]. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει απολύσεις για οικονομικούς, τεχνικούς ή οργανωτικούς λόγους, που συνεπάγονται μεταβολές του εργατικού δυναμικού.

Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες εργαζομένων που δεν καλύπτονται από τη νομοθεσία ή την πρακτική των κρατών μελών ως προς την προστασία τους έναντι της απολύσεως.

2. Αν η σύμβαση εργασίας ή η εργασιακή σχέση καταγγελθεί λόγω του ότι η μεταβίβαση συνεπάγεται ουσιαστική μεταβολή των όρων εργασίας εις βάρος του εργαζομένου, η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ή της εργασιακής σχέσεως θεωρείται ότι επήλθε εξαιτίας του εργοδότη.»

10 Το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/23 ταυτίζεται, κατ' ουσίαν, με το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 77/187.

Το πορτογαλικό δίκαιο

11 Το άρθρο 285 του Código do Trabalho (Εργατικού Κώδικα) ορίζει τα εξής:

«1. Σε περίπτωση μεταβιβάσεως, εξ οιασδήποτε αιτίας, της κυριότητας της επιχειρήσεως, της εγκαταστάσεως ή τμήματος της επιχειρήσεως ή της εγκαταστάσεως που αποτελεί οικονομική οντότητα, ο διάδοχος υποκαθίσταται στη θέση του εργοδότη στις συμβάσεις εργασίας των αντίστοιχων εργαζομένων και μεταβιβάζεται σε αυτόν η υποχρέωση πληρωμής των προστίμων που επιβάλλει η επιτροπή εργατικών παραβάσεων.

2. Κατά το έτος που έπεται της μεταβιβάσεως, ο μεταβιβάζων ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις που γεννώνται έως την ημερομηνία της μεταβιβάσεως.

3. Τα προβλεπόμενα στις προηγούμενες παραγράφους ισχύουν επίσης για τη μεταβίβαση, την εκχώρηση ή την ανάκτηση της εκμεταλλεύσεως της επιχειρήσεως, της εγκαταστάσεως ή της οικονομικής οντότητας, το δε πρόσωπο που ασκούσε αμέσως πριν την εκμετάλλευση ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, σε περίπτωση μεταβιβάσεως ή ανακτήσεως.

4. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση εργαζομένου ο οποίος, πριν από τη μεταβίβαση, είχε μεταφερθεί από τον μεταβιβάζοντα σε άλλη εγκατάσταση ή οικονομική οντότητα, κατά την έννοια του άρθρου 194, διατηρώντας τον στην υπηρεσία του, εκτός από όσα αφορούν την ευθύνη του διαδόχου σε θέματα καταβολής των προστίμων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις παραβιάσεως του εργατικού δικαίου.

5. Ως οικονομική οντότητα νοείται το σύνολο οργανωμένων πόρων με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, είτε κυρίας είτε δευτερεύουσας.

6. Οι παραβάσεις των τιθεμένων στην παράγραφο 1 ανωτέρω και στο πρώτο τμήμα της παραγράφου 3 κανόνων συνιστούν πολύ σοβαρή παράβαση.»

12 Το άρθρο 295 του Εργατικού Κώδικα, σχετικά με τα αποτελέσματα του μειωμένου χρόνου εργασίας ή της αναστολής της συμβάσεως εργασίας, έχει ως εξής:

«1. Ενόσω διαρκεί η περίοδος μειωμένου χρόνου εργασίας ή η αναστολή [της συμβάσεως εργασίας], τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και τα μέτρα διασφαλίσεως των μερών που δεν υποχρεούνται σε πραγματική παροχή εργασίας διατηρούνται.

2. Η περίοδος μειωμένου χρόνου εργασίας ή αναστολής της συμβάσεως εργασίας λαμβάνεται υπόψη για την αρχαιότητα.

3. Η μείωση του χρόνου εργασίας ή η αναστολή της συμβάσεως εργασίας δεν ασκούν επιρροή στη λήξη της συμφωνηθείσας διάρκειας ισχύος της συμβάσεως εργασίας, ούτε εμποδίζουν τα μέρη να λύσουν τη σύμβαση σύμφωνα με τις σχετικές γενικές διατάξεις.

4. Κατά το πέρας της περιόδου μειωμένου χρόνου εργασίας ή αναστολής της συμβάσεως εργασίας, αποκαθίστανται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και τα μέτρα διασφαλίσεως των μερών που απορρέουν από πραγματική παροχή εργασίας.

5. Συνιστά σοβαρή παράβαση η άρνηση του εργοδότη να επιτρέψει την επιστροφή του εργαζομένου στη συνήθη δραστηριότητα μετά τη λήξη της περιόδου μειωμένου χρόνου εργασίας ή αναστολής της συμβάσεως εργασίας.»

13 Το άρθρο 317, παράγραφος 4, του Εργατικού Κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Η άδεια συνεπάγεται την αναστολή της συμβάσεως εργασίας, με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 295 αποτελέσματα.»

14 Το άρθρο 62 του Lei n.° 50/2012 aprova o regime jurídico da actividade empresarial local e das participações locais e revoga as Leis n.os 53-F/2006, de 29 de dezembro, e 55/2011, de 15 de novembro (νόμου 50/2012 περί εγκρίσεως του νομικού καθεστώτος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και εταιρικών συμμετοχών των τοπικών αυτοδιοικήσεων, και καταργήσεως των νόμων 53-F/2006, της 29ης Δεκεμβρίου, και 55/2001, της 15ης Νοεμβρίου), της 31ης Αυγούστου 2012 (*Diário da República*, σειρά 1, αριθ. 169, της 31ης Αυγούστου 2012), ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης (στο εξής: RJAEL), περί της λύσεως των επιχειρήσεων των τοπικών αυτοδιοικήσεων, προβλέπει τα εξής:

«1. Υπό την επιφύλαξη της διατάξεως του άρθρου 35 του κώδικα εμπορικών εταιριών, λαμβάνεται υποχρεωτικώς απόφαση περί λύσεως των επιχειρήσεων των τοπικών αυτοδιοικήσεων, εντός έξι μηνών, εφόσον έχει ανακύψει κάποια από τις κατωτέρω καταστάσεις:

[…]

5. Υπό την επιφύλαξη της επομένης παραγράφου, στο προσωπικό που όντως παρέχει υπηρεσίες σε επιχειρήσεις τοπικών αυτοδιοικήσεων εμπίπτουσες σε κάποια από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 περιπτώσεις και δεν εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής των προβλεπομένων από τον νόμο 12-A/2008, της 27ης Φεβρουαρίου 2008, μέσων κινητικότητας, εφαρμόζεται το καθεστώς της συμβάσεως εργασίας.

6. Οι υπό εκκαθάριση επιχειρήσεις των τοπικών αυτοδιοικήσεων μπορούν να μεταβιβάζουν στους μετέχοντες στην εταιρική σύνθεσή τους δημοσίους φορείς εργαζομένους οι οποίοι έχουν προσληφθεί με σύμβαση εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του νόμου 12-A/2008, της 27ης Φεβρουαρίου 2008, μόνον κατά το μέτρο κατά το οποίο οι εργαζόμενοι αυτοί έχουν προσληφθεί για τις δραστηριότητες που αποτελούν το αντικείμενο της απορροφήσεως ή επαναφοράς και κρίνονται απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους.

[…]

11. Τα οριζόμενα στις παραγράφους 6 έως 10 έχουν εφαρμογή μόνο σε εργαζομένους με σύμβαση αορίστου χρόνου συναφθείσα τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία της αποφάσεως περί λύσεως της επιχειρήσεως της τοπικής αυτοδιοικήσεως, και στους οποίους, σε περίπτωση συστάσεως σχέσεως εργασίας δημοσίου δικαίου αορίστου χρόνου, δεν καταβάλλεται κανενός είδους αποζημίωση λόγω καταργήσεως της προηγούμενης θέσεως εργασίας.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

15 Ο L. M. Piscarreta Ricardo προσελήφθη τον Οκτώβριο του 1999 με σύμβαση αορίστου χρόνου, από τον Δήμο Portimão για να ασκήσει καθήκοντα «υπαλλήλου αρμόδιου σε θέματα τουρισμού».

16 Τον Οκτώβριο του 2008, ο L. M. Piscarreta Ricardo έπαυσε να ασκεί τα καθήκοντά του στον δήμο αυτό για να τα ασκήσει στη συνέχεια, δυνάμει συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, στη δημοτική εταιρία Portimão Turis EM, SA (στο εξής: Portimão Turis).

17 Επειδή ο Δήμος Portimão αποφάσισε τον Μάρτιο του 2010 να συγχωνεύσει πολλές δημοτικές επιχειρήσεις, ενσωμάτωσε την Portimão Turis στην Portimão Urbis. Από την ημερομηνία αυτή, ο L. M. Piscarreta Ricardo ανέλαβε καθήκοντα διαχειριστή και, μεταγενέστερα, διευθυντή στην τελευταία αυτή επιχείρηση.

18 Τον Σεπτέμβριο του 2011, ο L. M. Piscarreta Ricardo ζήτησε και έλαβε άδεια άνευ αποδοχών για περίοδο δύο ετών. Τον Ιούλιο του 2013, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, η άδεια αυτή ανανεώθηκε για την αυτή διάρκεια.

19 Τον Οκτώβριο του 2014, ο Δήμος Portimão αποφάσισε να προβεί σε λύση της Portimão Urbis, της οποίας ήταν ο μοναδικός μέτοχος. Ο Δήμος Portimão ανέκτησε μέρος των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως αυτής, ήτοι τη διαχείριση του συστήματος μεταφορών, τη διαχείριση των εξοπλισμών οικονομικής αναπτύξεως, όπως η αγορά των χονδρικών πωλήσεων, τα πάρκα για εμποροπανηγύρεις και εκθέσεις και τα περίπτερα πολλαπλών χρήσεων, τη διαχείριση πλανόδιων πωλήσεων καθώς και τη διαχείριση των αγορών και των παραδοσιακών εμποροπανηγύρεων.

20 Οι λοιπές δραστηριότητες της Portimão Urbis ανατέθηκαν εξωτερικώς στην Emarp, της οποίας επίσης ο Δήμος Portimão ήταν ο μοναδικός μέτοχος, ήτοι, αφενός, η διαχείριση του δημόσιου χώρου, συμπεριλαμβανομένων της συναφούς διαφημιστικής δραστηριότητας, της κατοχής των δημόσιων οδών, της υπέργειας και υπόγειας σταθμεύσεως, και, αφετέρου, η διαχείριση των υποδομών κοινής ωφέλειας και η παροχή υπηρεσιών στον τομέα της εκπαιδεύσεως, των κοινωνικών δράσεων, του πολιτισμού και του αθλητισμού, ήτοι η λειτουργία του δημοτικού θεάτρου του Portimão, του εκπαιδευτικού αγροκτήματος, της οικίας Manuel Teixeira Gomes και των δημοτικών κέντρων.

21 Σύμφωνα με τις αποφάσεις αυτές, ένα μέρος των εργαζομένων της Portimão Urbis αποτέλεσαν το αντικείμενο «συμφωνίας μεταβιβάσεως για λόγους δημοσίου συμφέροντος» και, συνεπώς, τους ανέκτησε απευθείας ο Δήμος Portimão. Οι λοιποί εργαζόμενοι αποτέλεσαν αντικείμενο «συμβατικής μεταβιβάσεως» και τους ανέκτησε η Emarp.

22 Ωστόσο, ο L. M. Piscarreta Ricardo ο οποίος δεν συμπεριελήφθη ούτε στο σχέδιο επαναφοράς δραστηριοτήτων στον δήμο ούτε στο σχέδιο εξωτερικής αναθέσεως, όπως αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη, πληροφορήθηκε ότι η σύμβαση εργασίας του έληξε κατόπιν της οριστικής διακοπής λειτουργίας της Portimão Urbis.

23 Συνεπώς, ο L. M. Piscarreta Ricardo προσέφυγε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ζητώντας να αναγνωρισθεί ότι η απόλυσή του ήταν παράνομη, προβάλλοντας ότι έλαβε χώρα μεταβίβαση της εγκαταστάσεως της Portimão Urbis στον Δήμο Portimão και στην Emarp.

24 Η Portimão Urbis, η Emarp και ο Δήμος Portimão αντικρούουν την άποψη αυτή. Ισχυρίζονται ότι, δεδομένου ότι ο L. M. Piscarreta Ricardo τελούσε σε άδεια άνευ αποδοχών, ήτοι ήταν εκτός ενεργού υπηρεσίας, η σύμβαση εργασίας του δεν μπορούσε να μεταβιβασθεί σε κάποιον από τους διαδόχους. Φρονούν επίσης ότι δεν έγινε καμία μεταβίβαση εγκαταστάσεως, εφόσον η Portimão Urbis λύθηκε δυνάμει νόμου και, ως εκ τούτου, έπαυσε τη δραστηριότητά της.

25 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, αφενός, ότι στην υπόθεση της κύριας δίκης υφίστανται ερμηνευτικά ζητήματα ως προς το αν εργαζόμενος ο οποίος βρίσκεται εκτός ενεργού υπηρεσίας, παραδείγματος χάρη λόγω αναστολής της συμβάσεως εργασίας του, μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην έννοια του «εργαζομένου» κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 2001/23. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον πρέπει να θεωρηθεί ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Portimão Urbis, που απορρέουν από την υφιστάμενη σύμβαση εργασίας με τον προσφεύγοντα, μεταβιβάστηκαν στον Δήμο Portimão και στην Emarp, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

26 Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι υπάρχουν αμφιβολίες κατά πόσον το άρθρο 62, παράγραφοι 5, 6 και 11, του RJAEL, λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων που προβλέπει, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνάδει με το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β′, της οδηγίας 2001/23.

27 Κατά συνέπεια, το Tribunal Judicial da Comarca de Faro (πρωτοδικείο Faro, Πορτογαλία) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β′, της οδηγίας 2001/23 εφαρμογή σε περίπτωση όπως η επίμαχη, κατά την οποία δημοτική επιχείρηση (μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι ο δήμος) λύεται (με απόφαση του εκτελεστικού οργάνου του δήμου) και οι ασκούμενες από αυτήν δραστηριότητες αναλαμβάνονται εν μέρει από τον δήμο και εν μέρει από άλλη δημοτική επιχείρηση (το εταιρικό αντικείμενο της οποίας έχει τροποποιηθεί συναφώς και η οποία ανήκει επίσης εξ ολοκλήρου στον δήμο); Δηλαδή, μπορεί, υπό τις περιστάσεις αυτές, να θεωρηθεί ότι έχει λάβει χώρα μεταβίβαση εγκαταστάσεως, κατά την έννοια της προμνησθείσας οδηγίας;

2) Πρέπει να θεωρηθεί ότι εργαζόμενος εκτός ενεργού υπηρεσίας (μεταξύ άλλων, λόγω αναστολής της συμβάσεώς του εργασίας) εμπίπτει στην έννοια “εργαζόμενος”, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, της οδηγίας 2001/23, με αποτέλεσμα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας να έχουν μεταβιβαστεί στον διάδοχο, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής;

3) Υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, μπορεί να γίνει δεκτή η επιβολή περιορισμών στη μεταβίβαση εργαζομένων, ιδίως σε συνάρτηση με το είδος της σχέσεως εργασίας ή τη διάρκειά της, στο πλαίσιο μεταβιβάσεως εγκαταστάσεως, όπως της προβλεπόμενης στο άρθρο 62, παράγραφοι 5, 6 και 11, του RJAEL;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

28 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/23 έχει την έννοια ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας περίπτωση κατά την οποία δημοτική επιχείρηση, μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι ο δήμος, λύεται με απόφαση του εκτελεστικού οργάνου του δήμου και οι δραστηριότητές της μεταβιβάζονται εν μέρει σε αυτόν ώστε να τις ασκεί απευθείας και εν μέρει σε άλλη δημοτική επιχείρηση ανασυσταθείσα προς τούτο, μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι επίσης ο δήμος.

29 Επισημαίνεται εξαρχής ότι, δυνάμει του άρθρου της 1, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, η οδηγία 2001/23 εφαρμόζεται σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του αν αυτή είναι κερδοσκοπική ή όχι. Αντιθέτως, κατά την ίδια αυτή διάταξη, η διοικητική αναδιοργάνωση δημόσιων διοικητικών αρχών ή η μεταβίβαση διοικητικών καθηκόντων μεταξύ δημόσιων διοικητικών αρχών δεν θεωρούνται μεταβίβαση κατά την έννοια της οδηγίας αυτής.

30 Εν προκειμένω, η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης πράξη συνίστατο στη μεταβίβαση δραστηριοτήτων δημοτικής επιχειρήσεως εν μέρει σε δήμο και εν μέρει σε άλλη δημοτική επιχείρηση.

31 Συναφώς, διαπιστώνεται κατ’ αρχάς ότι το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της πράξεως αυτής, ο μεταβιβάζων ήταν δημοτική επιχείρηση και οι διάδοχοι ήσαν δήμος και μια άλλη δημοτική επιχείρηση δεν εμποδίζει, καθεαυτό, την εφαρμογή της οδηγίας 2001/23 στην εν λόγω πράξη.

32 Πράγματι, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί η ύπαρξη μεταβιβάσεως εμπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2001/23 λόγω του ότι ο διάδοχος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ανεξαρτήτως του αν το νομικό αυτό πρόσωπο είναι δημόσια επιχείρηση επιφορτισμένη με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (βλ., συναφώς, απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2015, Aira Pascual και Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, σκέψεις 25 και 26) ή δήμος (βλ., συναφώς, απόφαση της 20ης Ιανουαρίου 2011, CLECE, C-463/09, EU:C:2011:24, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Εν συνεχεία, από το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/23 προκύπτει ότι, για να έχει εφαρμογή η οδηγία αυτή, η μεταβίβαση πρέπει να αφορά οντότητα ασκούσα οικονομικές δραστηριότητες κερδοσκοπικές ή μη.

34 Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η έννοια της «οικονομικής δραστηριότητας» έχει εφαρμογή σε κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά. Κατ' αρχήν, αποκλείονται από τον χαρακτηρισμό της οικονομικής δραστηριότητας οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο ασκήσεως δημόσιας εξουσίας, λαμβανομένου υπόψη ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται προς το δημόσιο συμφέρον και χωρίς κερδοσκοπικό σκοπό, οι οποίες ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες που παρέχονται από επιχειρηματίες επιδιώκοντες κερδοσκοπικό σκοπό, δύνανται να χαρακτηρισθούν «οικονομικές δραστηριότητες», κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/23 (βλ., συναφώς, απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2011, Scattolon, C-108/10, EU:C:2011:542, σκέψεις 43 και 44 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Εν προκειμένω, οι διάφορες δραστηριότητες της Portimão Urbis, τις οποίες ανέκτησε ο Δήμος Portimão καθώς και η Emarp, όπως περιγράφηκαν στις σκέψεις 19 και 20 της παρούσας αποφάσεως, δεν φαίνεται να ενέχουν άσκηση δημόσιας εξουσίας, οπότε δύνανται να χαρακτηρισθούν οικονομικές δραστηριότητες, κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2001/23.

36 Εξάλλου, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής, η οδηγία εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε μεταβίβαση επιχειρήσεως, εγκαταστάσεως ή τμήματος επιχειρήσεως ή εγκαταστάσεως σε άλλον εργοδότη, ως αποτέλεσμα νομικής μεταβιβάσεως ή συγχωνεύσεως.

37 Συναφώς, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η έκταση εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως δεν μπορεί να εκτιμηθεί αποκλειστικά βάσει γραμματικής ερμηνείας. Λόγω των διαφορών μεταξύ των γλωσσικών αποδόσεων της οδηγίας 2001/23, καθώς και των διαφορών μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την έννοια της συμβατικής μεταβιβάσεως, το Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει αρκετά ελαστικά την εν λόγω έννοια ώστε να ανταποκρίνεται προς τον σκοπό της οδηγίας, ο οποίος, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 3, συνίσταται στην προστασία των μισθωτών σε περίπτωση μεταβιβάσεως της επιχειρήσεως (απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2011, CLECE, C-463/09, EU:C:2011:24, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

38 Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι η μεταβίβαση προκύπτει από μονομερείς αποφάσεις των δημοσίων αρχών και όχι από σύμπτωση βουλήσεων δεν αποκλείει την εφαρμογή της οδηγίας 2001/23 (απόφαση της 29ης Ιουλίου 2010, UGT-FSP, C-151/09, EU:C:2010:452, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

39 Συνεπώς, το γεγονός ότι μεταβίβαση, όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, προκύπτει από τη λύση δημοτικής επιχειρήσεως δυνάμει αποφάσεως του εκτελεστικού οργάνου του οικείου δήμου δεν φαίνεται να εμποδίζει, αφεαυτού, την ύπαρξη μεταβιβάσεως κατά την έννοια της οδηγίας 2001/23, εφόσον η πράξη αυτή προϋποθέτει αλλαγή του επιχειρηματικού φορέα.

40 Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/23, για να έχει εφαρμογή η οδηγία αυτή, η μεταβίβαση πρέπει να αφορά οικονομική οντότητα η οποία διατηρεί την ταυτότητά της κατόπιν της μεταβιβάσεώς της στον νέο εργοδότη (βλ., συναφώς, απόφαση της 6ης Μαρτίου 2014, Amatori κ.λπ., C-458/12, EU:C:2014:124, σκέψη 30).

41 Συναφώς, το εθνικό δικαστήριο θα πρέπει να λάβει υπόψη το σύνολο των πραγματικών περιστατικών που χαρακτηρίζουν την επίμαχη πράξη της υποθέσεως της κύριας δίκης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ιδίως το είδος της επιχειρήσεως ή της εγκαταστάσεως περί της οποίας πρόκειται, η μεταβίβαση ή όχι ενσωμάτων στοιχείων, όπως τα κτίρια και τα κινητά, η αξία των άυλων στοιχείων κατά τον χρόνο της μεταβιβάσεως, η αναπρόσληψη ή όχι του μεγαλύτερου μέρους του προσωπικού από τον νέο φορέα, η μεταβίβαση ή όχι της πελατείας καθώς και ο βαθμός ομοιότητας των ασκουμένων δραστηριοτήτων πριν και μετά τη μεταβίβαση και η διάρκεια της τυχόν αναστολής των δραστηριοτήτων αυτών. Εννοείται ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν απλώς επί μέρους πτυχές της γενικής εκτιμήσεως που επιβάλλεται να γίνει και δεν μπορούν, ως εκ τούτου, να εκτιμηθούν μεμονωμένα (απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2015, Aira Pascual και Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, σκέψη 32).

42 Επομένως, η σημασία που πρέπει να δοθεί στα κριτήρια αυτά οπωσδήποτε ποικίλλει αναλόγως της σχετικής δραστηριότητας, και μάλιστα του τρόπου παραγωγής ή οργανώσεως που χρησιμοποιείται στη σχετική επιχείρηση ή εγκατάσταση ή στο σχετικό τμήμα επιχειρήσεως ή εγκαταστάσεως (βλ., συναφώς, απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2015, Aira Pascual και Algeposa Terminales Ferroviarios, C-509/14, EU:C:2015:781, σκέψεις 33 και 34 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

43 Το Δικαστήριο τόνισε επίσης ότι από το γεγονός ότι οικονομική οντότητα ανακτά απλώς την οικονομική δραστηριότητα άλλης οντότητας δεν μπορεί να συναχθεί ότι διατηρείται η ταυτότητα της τελευταίας αυτής οντότητας. Πράγματι, μια τέτοια οντότητα δεν μπορεί να ταυτίζεται αποκλειστικώς με τη δραστηριότητα που ασκεί. Η ταυτότητά της προκύπτει από διάφορα στοιχεία άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, όπως το προσωπικό της, η στελέχωσή της, η οργάνωση των εργασιών της, οι μέθοδοι της λειτουργίας ή και, ενδεχομένως, τα μέσα λειτουργίας που διαθέτει (βλ., συναφώς, απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2011, CLECE, C-463/09, EU:C:2011:24, σκέψη 41).

44 Εξάλλου, το Δικαστήριο έκρινε ότι, για τη διατήρηση της ταυτότητας της μεταβιβαζόμενης οντότητας, κρίσιμη δεν είναι η διατήρηση της ειδικής οργανώσεως που επιβάλλει ο επιχειρηματίας στους διάφορους μεταβιβαζόμενους συντελεστές παραγωγής, αλλά του λειτουργικού συνδέσμου αλληλεξαρτήσεως και συμπληρωματικότητας που υφίσταται μεταξύ των εν λόγω συντελεστών παραγωγής. Η διατήρηση του εν λόγω λειτουργικού συνδέσμου μεταξύ των διαφόρων μεταβιβαζόμενων συντελεστών παρέχει στον διάδοχο τη δυνατότητα να τους χρησιμοποιήσει για την άσκηση της ίδιας ή παρεμφερούς οικονομικής δραστηριότητας, έστω και αν, μετά τη μεταβίβαση, εντάσσονται σε νέα και διαφορετική οργανωτική δομή (αποφάσεις της 12ης Φεβρουαρίου 2009, Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, σκέψεις 46 έως 48, καθώς και της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, Ferreira da Silva e Brito κ.λπ., C-160/14, EU:C:2015:565, σκέψεις 33 και 34). Επομένως, το γεγονός της λύσεως οικονομικής οντότητας και μεταβιβάσεως των δραστηριοτήτων της σε δύο άλλες οντότητες δεν συνιστά, αφεαυτού, εμπόδιο στη δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας 2001/23.

45 Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει, υπό το πρίσμα των στοιχείων που παρατέθηκαν στις σκέψεις 41 έως 44 της παρούσας αποφάσεως, αν, υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως της κύριας δίκης, διατηρήθηκε η ταυτότητα της μεταβιβασθείσας οντότητας.

46 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/23 έχει την έννοια ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας περίπτωση κατά την οποία δημοτική επιχείρηση, μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι ο δήμος, λύεται με απόφαση του εκτελεστικού οργάνου του δήμου και οι δραστηριότητές της μεταβιβάζονται εν μέρει σε αυτόν ώστε να τις ασκεί απευθείας και εν μέρει σε άλλη δημοτική επιχείρηση ανασυσταθείσα προς τούτο, μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι επίσης ο δήμος, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα της επίμαχης επιχειρήσεως διατηρείται μετά τη μεταβίβαση, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

47 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν πρόσωπο, όπως ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο λόγω αναστολής της συμβάσεως εργασίας του δεν τελεί σε ενεργό υπηρεσία εμπίπτει στην έννοια του «εργαζομένου», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 2001/23, και αν, υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως της κύριας δίκης, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση αυτή μεταβιβάστηκαν στον διάδοχο, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

48 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της εν λόγω οδηγίας, ως «εργαζόμενος» θεωρείται κάθε πρόσωπο το οποίο, εντός του οικείου κράτους μέλους, προστατεύεται ως εργαζόμενος δυνάμει της εθνικής εργατικής νομοθεσίας.

49 Εν συνεχεία, όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2001/23, η προστασία, στη διασφάλιση της οποίας σκοπεί η οδηγία αυτή, αφορά μόνον τους εργαζομένους με σύμβαση ή σχέση εργασίας η οποία υφίσταται κατά τον χρόνο της μεταβιβάσεως (διάταξη της 15ης Σεπτεμβρίου 2010, Briot, C-386/09, EU:C:2010:526, σκέψη 27).

50 Εξάλλου, όσον αφορά την οδηγία 77/187, η οποία κωδικοποιήθηκε έκτοτε με την οδηγία 2001/23, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι, πλην ρητής διατάξεως περί του αντιθέτου, μπορούν να επικαλεστούν τις ευεργετικές διατάξεις της οδηγίας αυτής μόνον οι εργαζόμενοι των οποίων η σύμβαση ή η σχέση εργασίας ισχύει κατά τον χρόνο της μεταβιβάσεως, η δε ύπαρξη ή όχι συμβάσεως ή σχέσεως εργασίας κατ' αυτό τον χρόνο πρέπει να εκτιμάται βάσει του εθνικού δικαίου, υπό την επιφύλαξη πάντως της τηρήσεως των αναγκαστικού δικαίου διατάξεων της οδηγίας 77/187 περί προστασίας των εργαζομένων από απόλυση λόγω της μεταβιβάσεως (διάταξη της 15ης Σεπτεμβρίου 2010, Briot, C-386/09, EU:C:2010:526, σκέψη 28).

51 Εν προκειμένω, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, καίτοι κατά τον χρόνο της λύσεως της **Portimão Urbis** ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης συνδεόταν με την επιχείρηση αυτή με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, δεν τελούσε σε ενεργό υπηρεσία κατά τον χρόνο εκείνο, λόγω του ότι ευρισκόταν σε άδεια άνευ αποδοχών και η άδεια αυτή είχε ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με την επίμαχη στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης εθνική νομοθεσία, την αναστολή της συμβάσεως εργασίας του.

52 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο διευκρίνισε ότι η νομοθεσία αυτή προβλέπει ότι, κατά την αναστολή της συμβάσεως εργασίας, διατηρούνται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και τα μέσα διασφαλίσεως των συμβαλλομένων οι οποίοι δεν υποχρεούνται σε πραγματική παροχή εργασίας. Επομένως, φαίνεται ότι η εν λόγω νομοθεσία προστατεύει, ως εργαζόμενο, πρόσωπο, όπως ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο δεν τελεί σε ενεργό υπηρεσία λόγω αναστολής της συμβάσεως εργασίας του, όπερ εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

53 Υπό την επιφύλαξη της εξακριβώσεως αυτής, συνεπάγεται ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του προσώπου αυτού, που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας του, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2001/23, μεταβιβάζονται στον διάδοχο λόγω μεταβιβάσεως της επιχειρήσεως.

54 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι πρόσωπο, όπως ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο λόγω αναστολής της συμβάσεως εργασίας του δεν τελεί σε ενεργό υπηρεσία εμπίπτει στην έννοια του «εργαζομένου», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 2001/23, καθόσον φαίνεται ότι προστατεύεται ως εργαζόμενος από τη σχετική εθνική νομοθεσία, όπερ εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Υπό την επιφύλαξη της εξακριβώσεως αυτής, σε περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως

της κύριας δίκης, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας του μεταβιβάζονται στον διάδοχο, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

Επί του τρίτου ερωτήματος

55 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν η οδηγία 2001/23 έχει την έννοια ότι προσκρούει σε αυτήν εθνική ρύθμιση, όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, η οποία, στο πλαίσιο μεταβιβάσεως επιχειρήσεως τοπικής αυτοδιοικήσεως, επιβάλλει ορισμένους περιορισμούς στη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, μεταξύ άλλων, σε συνάρτηση με το είδος ή τη διάρκεια της συμβάσεως εργασίας.

56 Συναφώς, αρκεί να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο εντός του νομικού και πραγματικού πλαισίου το οποίο έχει προσδιορίσει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, ισχύει το τεκμήριο ότι είναι λυσιτελή. Το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή επίσης όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Sommer Antriebs- und Funktechnik, C-369/14, EU:C:2015:491, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

57 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, από την επίμαχη εθνική ρύθμιση της υποθέσεως της κύριας δίκης απορρέει ότι η μεταβίβαση εργαζομένων επιχειρήσεως τοπικής αυτοδιοικήσεως εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από προϋφιστάμενη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, συναφθείσα τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία της αποφάσεως περί λύσεως της επιχειρήσεως αυτής.

58 Πάντως, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 16 της παρούσας αποφάσεως, ο L. M. Piscarreta Ricardo είχε, κατά τον χρόνο διακοπής της λειτουργίας της **Portimão Urbis**, σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, συναφθείσα πολλά έτη πριν από την ημερομηνία αυτή.

59 Εν προκειμένω, από το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, δεύτερο εδάφιο, προκύπτει ότι το εθνικό δικαστήριο μπορεί ανά πάσα στιγμή να υποβάλει ερώτημα στο Δικαστήριο ως προς την ερμηνεία πράξεων των θεσμικών οργάνων, των λοιπών οργάνων ή των οργανισμών της Ένωσης αν θεωρεί ότι η απόφαση του Δικαστηρίου επί του ζητήματος αυτού είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης.

60 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο δεν παρέσχε καμία εξήγηση ως προς τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι, στο πλαίσιο αυτό, του είναι απαραίτητη για την επίλυση της ενώπιόν του αχθείσας διαφοράς η απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα. Συγκεκριμένα, δεν εξήγησε τίνι τρόπω οι περιορισμοί τους οποίους προβλέπει η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης ρύθμιση, όπως διευκρινίστηκαν στη σκέψη 57 της παρούσας αποφάσεως, έχουν εφαρμογή στην κατάσταση του L. M. Piscarreta Ricardo.

61 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το τρίτο ερώτημα θεωρείται απαράδεκτο.

Επί των δικαστικών εξόδων

62 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων, έχει την έννοια ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας περίπτωση κατά την οποία δημοτική επιχείρηση, μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι ο δήμος, λύεται με απόφαση του εκτελεστικού οργάνου του δήμου και οι δραστηριότητές της μεταβιβάζονται εν μέρει σε αυτόν ώστε να τις ασκεί απευθείας και εν μέρει σε άλλη δημοτική επιχείρηση ανασυσταθείσα προς τούτο, μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι επίσης ο δήμος, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα της επίμαχης επιχειρήσεως διατηρείται μετά τη μεταβίβαση, όπερ εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.**

2) **Πρόσωπο, όπως ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο λόγω αναστολής της συμβάσεως εργασίας του δεν τελεί σε ενεργό υπηρεσία εμπίπτει στην έννοια του «εργαζομένου», κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 2001/23, καθόσον φαίνεται ότι προστατεύεται ως εργαζόμενος από τη σχετική εθνική νομοθεσία, όπερ εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Υπό την επιφύλαξη της εξακριβώσεως αυτής, σε περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας του μεταβιβάζονται στον διάδοχο, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.**

3) **Το τρίτο ερώτημα που υπέβαλε το Tribunal Judicial da Comarca de Faro (πρωτοδικείο Faro, Πορτογαλία) είναι απαράδεκτο.**

(υπογραφές)